ERFGOEDSCAN GEMEENTE BERGEN OP ZOOM

Op basis van artikel 5 lid 1 van de Erfgoedverordening Bergen op Zoom 2024 kunnen burgemeester en wethouders een gemeentelijk (archeologisch) monument (*object of structuur*) dat van bijzonder belang is voor de gemeente vanwege zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde aan te wijzen als beschermd gemeentelijk (archeologisch) monument.

In artikel 6, derde lid van de Erfgoedverordening Bergen op Zoom 2024 is opgenomen dat de aanwijzing als beschermd gemeentelijk monument plaatsvindt op basis van door burgemeester en wethouders vastgestelde criteria. Om tot een uniforme objectieve weging en onderbouwing te komen voor (aanwijs)besluiten is deze 'erfgoedscan' vastgesteld. De ingevulde erfgoedscan vormt samen met de redengevende omschrijving (eventueel met een (bouw)historisch onderzoek) en het advies van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit de juridische onderbouwing van het besluit. In geval van bijzondere omstandigheden kan bij de aanwijsprocedure de erfgoedscan buiten toepassing blijven.

Waardebepaling
De erfgoedscan bestaat uit de hieronder genoemde 6 **waarden** met in totaal 26 te waarderen **onderdelen**:

- Archeologische waarden (I), 3 onderdelen;
- Cultuurhistorische waarden (II) 5 onderdelen;
- Architectonische waarden (III) 5 onderdelen;
- Situationele- en ensemble waarden (IV), 5 onderdelen;
- Gaafheid en herkenbaarheidswaarden (V), 6 onderdelen en;
- Zeldzaamheidswaarden (VI), 2 onderdelen.

Aan de hand hiervan wordt bepaald of een monument (object of structuur) vanwege een bijzonder belang voor de gemeente door zijn schoonheid of betekenis voor de wetenschap dusdanige waardevol is dat het in aanmerking komt voor bescherming door het aan te wijzen als een gemeentelijk monument. De voornoemde waarden (I t/m VI) vallen uiteen in 26 onderdelen. De erfgoedscan is van toepassing op aardkundige waarden, archeologie, architectuur, historische bouwkunst, historische geografie, historische natuur- en waterstructuren en historische stedenbouw inclusief de openbare ruimte.

Waarderingsscore
Per onderdeel dient een waarde (cijfer) te worden toegekend, waarbij 1 voor een zeer lage waarde staat, 2 voor lage waarde, 3 voor een gemiddelde waarde, 4 voor een hoge waarde en 5 voor een zeer hoge waarde. Indien een onderdeel niet van toepassing is wordt dit aangeven met "**nvt**". Dit onderdeel telt dan niet mee voor de waardebepaling. Per gewaardeerd onderdeel wordt schriftelijk een toelichting gegeven over de toegekende waarde. Deze toelichting maakt onderdeel uit van de ingevulde erfgoedscan.

Om tot de **waarderingsscore** te komen worden de toegekende waarden dan bij elkaar opgeteld en gedeeld door de onderdelen (maximaal 26) die van toepassing zijn. Hier komt een gemiddelde score uit die ligt tussen de 1 en de 5. Het gemiddelde is dan de waarderingsscore. Door met een gemiddelde te werken wordt recht gedaan aan de verscheidenheid van objecten of structuren die voor bescherming in aanmerking komen.

De gemeenteraad stelt in de Erfgoedverordening vast vanaf welke score een object of structuur in aanmerking komt voor aanwijzing.

Extra informatie
Een object of structuur heeft een grotere waarde wanneer het op een groot aantal onderdelen van de erfgoedscan scoort, dan een object of structuur dat slechts op enkele onderdelen scoort. Objecten en structuren die onderdeel zijn van een ruimtelijke ontwikkeling kunnen worden versterkt door te sturen op verbetering van de op dat moment laag scorende onderdelen.

ERFGOEDSCAN

		nvt	1	2	3	4	5
I.	**Archeologische waarden, belang van het terrein**						
1.	Waarin zich structuren of (vondst)complexen bevinden die van lokale of (inter)nationale betekenis zijn, vanwege hun aard of ouderdom.						
2.	Waarin zich structuren of (vondst)complexen bevinden die typerend genoemd kunnen worden voor een bepaalde cultuur, periode en/of gebeurtenis(sen).						
3.	Waarin de bewaaromstandigheden voor organische materialen zodanig zijn dat er zich bijzonder goed bewaarde resten bevinden (hout, leder, etc).						
		nvt	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
II.	**Cultuurhistorische waarden**						
4.	Bijzondere uitdrukking van culturele, sociaaleconomische en/of bestuurlijke/beleidsmatige en/of geestelijke ontwikkeling(en).						
5.	Bijzondere uitdrukking van geografische, landschappelijke en/of historisch-ruimtelijke ontwikkeling.						
6.	Bijzondere uitdrukking van technische en/of typologische ontwikkelingen.						
7.	Belang wegens innovatieve waarde en/of pionierskarakter.						
8.	Belang wegens bijzondere herinneringswaarde.						
		nvt	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
III.	**Architectonisch, bouw- en kunsthistorische waarde**						
9.	Bijzonder belang voor de geschiedenis van de architectuur en/of bouwtechniek.						
10.	Bijzonder belang voor het oeuvre van bouwmeester, architect, ingenieur of kunstenaar.						
11.	Belang wegens hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het onderwerp.						
12.	Belang wegens het bijzonder materiaal gebruik, de ornamentiek en/of monumentale kunst.						
13.	Belang van het object/complex wegens bijzondere samenhang tussen exterieur en interieur(onderdelen).						
		nvt	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
IV.	**Situationele en ensemblewaarden**						
14.	Betekenis als essentieel (cultuurhistorisch, functioneel en/of architectuurhistorisch en visueel) onderdeel van een complex;						
15.	Bijzondere, beeldbepalende betekenis van het object voor het aanzien van zijn omgeving.						
16.	Bijzondere betekenis voor het aanzien van zijn omgeving, wijk, stad of streek.						
17.	Bijzondere betekenis wegens de hoogwaardige kwaliteit van de bebouwing in relatie tot de historisch-ruimtelijke context en in relatie tot de daarbij behorende groenvoorzieningen, wegen, wateren, bodemgesteldheid en/of archeologie.						
18.	Bijzondere betekenis van het object wegens de wijze van verkaveling/inrichting/voorzieningen.						
		nvt	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
V.	**Gaafheid en herkenbaarheid**						
19.	Belang wegens de architectonische gaafheid en/of herkenbaarheid van ex- en/of interieur.						
20.	Belang wegens materiële, technische en/of constructieve gaafheid.						
21.	Belang als nog goed herkenbare uitdrukking van oorspronkelijke of belangrijke historische functie.						
22.	Belang wegens de waardevolle accumulatie van belangwekkende historische bouw- en/of gebruiksfasen.						
23.	Belang wegens de gaafheid en herkenbaarheid van het gehele ensemble van de samenstellende onderdelen (hoofd- en bijgebouwen, hekwerken, tuinaanleg e.d.)						
24.	Belang in relatie tot structurele en/of visuele gaafheid van de stedelijke, dorpse of landschappelijke omgeving.						
		nvt	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
VI.	**Zeldzaamheid**						
25.	Belang wegens absolute zeldzaamheid in architectuurhistorisch, bouwtechnisch, typologisch of functioneel opzicht.						
26.	Uitzonderlijk belang wegens relatieve zeldzaamheid in relatie tot onder I t/m III genoemde kwaliteiten.						
TOTAAL AANTAL TOEGEKENDE WAARDEN =							
WAARDERINGSSCORE (totaal aantal toegekende waarden gedeeld door het aantal van toepassing zijnde onderdelen) **=**							